

Starostwo Powiatowe w Nowym Dworze Gdańskim

Strategia Rozwoju Powiatu Nowodworskiego

*Załącznik do Uchwały Nr XLI/ /2002 Rady Powiatu Nowodworskiego
z dnia 8 lipca 2002 roku w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Powiatu Nowodworskiego*

Nowy Dwór Gdański, lipiec 2002

Zawartość dokumentu Strategia Rozwoju Powiatu Nowodworskiego

Wstęp	2
Misja Powiatu Nowodworskiego	3
Geneza Strategii Rozwoju Powiatu Nowodworskiego	4
Podmiot planowania strategicznego	6
Metoda opracowania Strategii Rozwoju Powiatu Nowodworskiego	7
Analiza SWOT powiatu nowodworskiego	9
Diagnoza stanu powiatu nowodworskiego	12
Misja Powiatu Nowodworskiego	19
Priorytety rozwoju	20
Cele strategiczne	21
Zasady tworzenia planów operacyjnych	22
Monitorowanie realizacji Strategii Rozwoju Powiatu Nowodworskiego	23
Analiza zgodności Strategii Rozwoju Powiatu Nowodworskiego z wybranymi dokumentami strategicznymi	24

Wstęp

Strategia – w najbardziej ogólnym ujęciu – oznacza sposób osiągania wyznaczonych celów przez sterowanie rozwojem. Strategia to taki program rozwoju, który: ma charakter społeczny (partnerski); formułuje cele długofalowe i sposoby ich realizacji ustala hierarchię celów; podporządkowuje działania doraźne celom długofalowym; jest stale aktualizowany i monitorowany.

Optymalne wykorzystanie zasobów w skali regionu nie jest możliwe bez objęcia planowaniem strategicznym obszarów większych niż pojedyncze gminy. Chodzi o szukanie rozwiązania problemów i podejmowanie wspólnych przedsięwzięć wykraczających poza skalę i możliwości gmin.

Przewaga decyzji doraźnych prowadzi do naruszenia podstawowego układu wartości. Dotyczy to zwłaszcza okresu przejściowego, który cechuje niecierpliwość społeczeństwa i władz oraz chęć uzyskania szybkich efektów w sytuacji, kiedy kryzys społeczny i gospodarczy wymaga cierpliwości, wyrzeczeń i niezbędnego czasu na osiągnięcie wyznaczonych celów.

Ponieważ korzyści są tak wielkie, nie wolno było zwlekać z przystąpieniem do opracowywania strategii czekając bardziej sprzyjające warunki i okoliczności wewnętrzne i zewnętrzne.

Strategia Rozwoju Powiatu Nowodworskiego została opracowana przez reprezentantów społeczności lokalnej przy zastosowaniu aktywnych metod procesu planowania strategicznego.

Strategia Rozwoju Powiatu Nowodworskiego pomyślana została jako instrument programowania rozwoju gospodarczego przy zaangażowaniu społeczności lokalnych w realizację tego procesu.

Opracowana strategia jest dokumentem wyznaczającym podstawowe kierunki rozwoju powiatu nowodworskiego w perspektywie najbliższych lat, co w sposób najbardziej generalny określa przyjęta misja. Sama zaś strategia wskazuje zasadnicze priorytety rozwoju gospodarczego a w ich ramach cele strategiczne. Jest to wstęp do formułowania i realizowania programów operacyjnych z udziałem wszystkich aktorów planowania regionalnego.

**Powiat Nowodworski
dzięki wybitnym
walorom naturalnym i kulturowym
Żuław delty Wisły i Mierzei Wiślanej,
dogodnemu położeniu
i rozwiniętej infrastrukturze,
trwale i w sposób zrównoważony,
zapewnia
rozwój przedsiębiorczości, atrakcyjne
warunki życia i wypoczynku
przy sprzyjającej innowacjom, życzliwej i
gościnniej postawie
lokalnych społeczności obywatelskich
i władz samorządowych.**

Geneza Strategii Rozwoju Powiatu Nowodworskiego

Przygotowania do rozpoczęcia procesu planowania strategicznego w powiecie nowodworskim rozpoczęły się w połowie 1999 roku. Władze samorządowe powiatu nowodworskiego oraz gmin wchodzących w jego skład, świadome znaczenia planowania strategicznego dla rozwoju społeczności lokalnych, zapoczątkowały proces przygotowania strategii rozwoju regionalnego. Kierowano się następującym mottami: „Jeżeli chcemy działać szukamy sposobu, jeżeli nie chcemy, szukamy usprawiedliwienia” oraz „Myśląc globalnie działać lokalnie”.

Argumenty uzasadniające tworzenie programu strategicznego:

- większe szanse na uzyskanie dodatkowych, zewnętrznych źródeł zasilania (aktualne zwłaszcza w kontekście funduszy przedakcesyjnych UE, a po wejściu do UE – funduszy strukturalnych), uzyskanie siły przetargowej przy współfinansowaniu przedsięwzięć;
- uzyskanie klarownych celów i kierunków rozwoju społecznego i ekonomicznego akceptowanych przez mieszkańców;
- podporządkowanie działań doraźnych celom długofalowym;
- zrównoważony rozwój w zakresie przemian społecznych i gospodarczych;
- maksymalne wykorzystanie silnych stron i szans, kompensowanie słabych stron i zagrożeń;
- lepsze zagospodarowanie zasobów powiatu;
- zmniejszenie niepewności i ryzyka działania przedsiębiorców, przełamywanie poczucia bezsilności, braku perspektyw i uzależnienia od aktualnej opcji władzy;
- zwiększenie oddolnej inicjatywy i wpływu lokalnej społeczności na wizję i kierunki rozwoju;
- umocnienie pozycji strategii przez poszerzenie sfer przyciągania i oddziaływania na inne zewnętrzne układy;
- polepszenie efektywności gospodarowania budżetem i stymulowanie przez władze zmian zgodnych z programem rozwoju.

Partnerskie porozumienie w postaci Listu intencyjnego w sprawie przystąpienia do opracowywania Strategii Rozwoju Powiatu Nowodworskiego podpisano w dniu 14 września 1999 roku. Strony zgodziły się z potrzebą wdrożenia procesu planowania, w taki sposób, aby zapewniony został w jej ramach aktywny udział całej społeczności lokalnej, a więc nie tylko przedstawiciele miejscowych władz (powiatowych i gminnych), ale także przedsiębiorców i ich organizacji, przedstawiciele różnych grup interesów, organizacji społecznych oraz lokalnych liderów.

Strategia Rozwoju Powiatu Nowodworskiego jest tworzona na podstawie porozumienia samorządów z terenu powiatu nowodworskiego z dnia 20 stycznia 2000 r. Moderowanie przebiegu procesu planowania strategicznego zostało przypisane stanowisku ds. strategii i rozwoju powiatu w Starostwie Powiatowym w Nowym Dworze Gdańskim. Przyjęto harmonogram prac procesu powstawania i wdrażania Strategii oraz plan konsultacji procesu powstawania Strategii. Miasta i gminy powiatu nowodworskiego zgłosiły swoich przedstawicieli do pracy w zespołach roboczych.

W dniu 3 marca 2000 r. odbyło się posiedzenie Powiatowego Komitetu Sterującego (Pokostu) w składzie wójtowie i burmistrzowie, przewodniczący rad miast i gmin powiatu nowodworskiego. Samorząd powiatowy w Pokoście reprezentują: Starosta, Przewodniczący Rady Powiatu Przewodniczący Komisji Budżetu, Rozwoju Gospodarczego i Promocji Powiatu.

Należy zaznaczyć, że Strategia jest tworzona nakładem pracy własnej bez udziału firm i moderatorów zewnętrznych

Pierwsza debata strategiczna dotycząca misji powiatu nowodworskiego odbyła się 13 września 2000 roku.

Ze względu na ograniczone zasoby finansowe i osobowe proces planowania strategicznego w powiecie nowodworskim wydłużył się w stosunku do przyjętych harmonogramów. Pozwoliło to jednak uzyskać pełną kompatybilność z planowaniem strategicznym na szczeblu wojewódzkim, krajowym i europejskim.

Podmiot planowania strategicznego

Z punktu widzenia podziału administracyjnego podmiotem planowania strategicznego, a tym samym adresatem Strategii Rozwoju Powiatu Nowodworskiego jest powiat nowodworski i leżące na jego terenie gminy.

Tak zdefiniowany region obejmuje następujące jednostki samorządu terytorialnego:

powiat nowodworski i wchodzące w jego skład:

gminę miejską – Krynica Morska,

gminę miejsko-wiejską – Nowy Dwór Gdański

gminy wiejskie – Ostaszewo, Stegna, Sztutowo.

Wskazanie misji i priorytetów na poziomie powiatu przyczynia się do wzrostu ich ciężaru gatunkowego i znaczenia w ramach przyjętych kierunków rozwoju całego województwa pomorskiego, określonych w jego strategii.

Metoda opracowania Strategii Rozwoju Powiatu Nowodworskiego

W roku 1999 powiat jako nowy twór podziału administracyjnego kraju nie istniał jako podmiot planowania strategicznego. W związku z tym należało opracować metodę, która zgodna z dotychczas postulowanymi metodami regionalnego planowania strategicznego wykorzysta specyfikę powiatu jako jednostki samorządu terytorialnego. Należało uwzględnić fakt, że planowanie rozwoju regionalnego na szczeblu powiatowym nie jest obligatoryjnym wymogiem prawa. Dodatkowo równolegle przebiegały procesy planowania rozwoju regionalnego i przestrzennego na szczeblu wojewódzkim i gminnym, a także planowanie na szczeblu krajowym. Strategia Rozwoju Powiatu Nowodworskiego była tworzona wg metody przygotowanej przez stanowisko ds. strategii rozwoju powiatu w Starostwie Powiatowym w Nowym Dworze Gdańskim specjalnie dla potrzeb powiatu nowodworskiego jako podmiotu planowania strategicznego.

Zachowano wszystkie fazy planowania strategicznego: diagnozowanie, projektowanie, konsultowanie, wdrażanie i monitoring. Proces powstawania i wdrażania Strategii został podzielony na etapy.

I. Przystąpienie do opracowania Strategii;

W dniu 14 września podpisano przez samorzady powiatu nowodworskiego i gmin leżących na terenie powiatu List intencyjny w sprawie przystąpienia do opracowywania Strategii Rozwoju Powiatu Nowodworskiego. Na jego podstawie poszczególne gminy podjęły uchwały w sprawie przystąpienia do porozumienia w sprawie opracowania Strategii Rozwoju Powiatu Nowodworskiego. Porozumienie podpisano w dniu 20 stycznia 2000 roku.

II. Ustalenie metodologii, wybór konsultanta, określenie głównych obszarów strategii, powołanie grup roboczych;

W dniu 3 marca 2000 roku odbyło się posiedzenie Powiatowego Komitetu Sterującego. Pokost jest to rada opiniodawcza, przyjmująca na siebie całkowitą odpowiedzialność za proces powstawania, monitorowania i wdrażania Strategii. Pokost dokonuje sprawdzania adekwatności i zasadności Strategii w świetle jej wdrażania oraz w odniesieniu do zmian w środowisku, w którym Strategia ma być wprowadzana w życie.

Zadaniami Pokostu są: uzgodnienie metodologii prac przy budowie Strategii; zdefiniowanie zakresu i charakteru potrzebnej informacji i osób odpowiedzialnych za ich zebranie; wyznaczenie grup roboczych zajmujących się kluczowymi sektorami; wybór doradców zewnętrznych; przyjęcie wniosków grup roboczych w kwestii identyfikacji mocnych i słabych stron powiatu, szans i zagrożeń; zintegrowanie analiz sektorowych tak, by stworzyć ogólne uszeregowanie słabości i zagrożeń stojących przed powiatem – zidentyfikowanie priorytetów; powołanie grup roboczych do zdefiniowania dla każdego obszaru priorytetowego jednego celu strategicznego; zbieranie dokumentów wypracowanych przez grupy robocze w poszczególnych sektorach, które składają się na jeden dokument Strategii; zatwierdzenie ostatecznej wersji projektu dokumentu; przyjęcie odpowiedzialności za monitorowanie, ocenę i ewentualne poprawki dokumentu Strategii; inne zadania, które zostaną uznane za niezbędne podczas procesu powstawania i wdrażania Strategii.

Ostatecznie ustalono następujące obszary problemowe: turystyka; bezpieczeństwo; edukacja ponadgimnazjalna; rynek pracy i gospodarka; komunikacja i infrastruktura; opieka społeczna i pomoc rodzinie; kultura i dziedzictwo kulturowe; rolnictwo i rozwój obszarów wiejskich. Grupy robocze zostały utworzone spośród osób zgłaszanych przez poszczególnych członków Pokostu oraz w wyniku rozeznania stanowiska ds. strategii i rozwoju powiatu.

III. Audyt regionu;

Został przeprowadzony w oparciu o dostępne materiały i opracowania nt. powiatu nowodworskiego bez tworzenia oddzielnego dokumentu. Spis dostępnych źródeł został wykazany w załączniku.

IV. Diagnoza i analiza w głównych obszarach strategii, ustalenie celów i działań w głównych obszarach strategii;

Przeprowadzono osiem debat strategicznych zgodnych z wytyczonymi obszarami problemowymi. Wzięło w nich udział około 150 osób (niektórzy wielokrotnie). Debaty strategiczne prowadzone były metodą aktywnego planowania strategicznego. Moderatorem był pracownik Starostwa Powiatowego w Nowym Dworze Gdańskim – inspektor ds. strategii i rozwoju powiatu. Każda debata składała się z następujących podstawowych części: wypełnianie kwestionariusza nt. wartościowania działań w danym obszarze problemowym; analiza SWOT; wybór celów strategicznych; określenie priorytetów; wolna dyskusja

V. Zatwierdzenie wyników prac;

VI. Wstępna wersja dokumentu;

Opracowana została przez stanowisko ds. strategii rozwoju powiatu

VII. Konsultacje dokumentu strategii;

Przygotowano plan konsultacji dokumentu Strategii Rozwoju Powiatu Nowodworskiego uwzględniający spotkania o charakterze publicznym, kampanię informacyjną w mediach, uzgodnienia z sektorowymi strategiami krajowymi, uzgodnienia ze strategiami sąsiednich powiatów i gmin, uzgodnienia ze strategią dla województwa pomorskiego, sformułowanie uwag, wniosków i opinii.

VIII. Ostateczna wersja dokumentu strategii;

IX. Przyjęcie dokumentu strategii;

Dokument Strategii przyjęto uchwałą Rady Powiatu Nowodworskiego

X. Promocja strategii

Zostaną opracowane materiały informacyjne, przeprowadzona zostanie kampania medialna, odbędą się spotkania o charakterze publicznym w poszczególnych gminach, dostępne będą materiały informacyjne nt. strategii

XI. Monitoring i wdrażanie strategii

Przystąpienie do realizacji tego nastąpi w momencie oficjalnego przyjęcia strategii przez władze samorządowe jednostek wchodzących w skład powiatu nowodworskiego. Jednak powinno być oczywiste, że w miarę upływu czasu strategia powinna być aktualizowana - czyli dostosowywana do zmieniającego się otoczenia, między innymi także pod wpływem zmian następujących w wyniku jej realizacji.

Analiza SWOT powiatu nowodworskiego

Analiza SWOT została oparta o wyniki pracy grup problemowych podczas organizowanych debat strategicznych oraz o wyniki analiz dokumentów dotyczących obszarów Żuław delty Wisły i Mierzei Wiślanej.

Mocne strony

- Wysoka atrakcyjność turystyczna ze względu na walory przyrodniczo-krajobrazowe,
- Warunki przyrodnicze umożliwiające rozwój różnych form turystyki,
- Rozwinięta baza noclegowa dla potrzeb turystyki i agroturystyki,
- Bogactwo kulturowe Żuław i Mierzei,
- Korzystne wskaźniki demograficzne,
- Młoda społeczność, zwłaszcza na terenach wiejskich
- Dobra struktura demograficzna
- Duże zasoby siły roboczej
- Duże rezerwy terenowe pod realizację różnych funkcji
- Korzystny układ szlaków komunikacyjnych
- Zasoby dla przetwórstwa rolno-spożywczego
- Korzystne położenie geograficzne (bliskość aglomeracji Trójmiasta, Elbląga)
- Sprzyjające warunki dla rozwijania konkurencyjnego rolnictwa,
- Brak przemysłu uciążliwego dla środowiska
- Dziedzictwo kulturowe i historyczne.
- Istnienie potencjalnej bazy dla agroturystyki.
- Istnienie mediów lokalnych (prasy)
- Duży zakład mleczarski (OSM „Maluta” w Nowym Dworze Gdańskim) kreujący prawidłową strukturę produkcji rolnej,
- Komplementarność struktury edukacyjnej miasta Nowy Dwór Gdański, od wychowania przedszkolnego przez szkolnictwo podstawowe, gimnazjalne, średnie ogólne i zawodowe daje możliwość edukacji zarówno dzieciom i młodzieży jak również dorosłym.
- Rozwijająca się sieć telekomunikacji.
- Dość znaczny i niewykorzystany potencjał w zakresie infrastruktury technicznej.

Słabe strony

- Niedostatek środków na pomoc społeczną,
- Brak odpowiedniej bazy sportowej dla uprawiania wielu dyscyplin sportowych, zwłaszcza na wsi.
- Niski standard lokali dla zaspokojenia potrzeb kulturalnych na obszarach wiejskich.
- Małe rozmiary budownictwa mieszkaniowego, w tym komunalnego.
- Pogarszający się stan zasobów mieszkaniowych i niedostatek środków na remonty zabezpieczające,
- Stosunkowo mały potencjał finansowy podmiotów gospodarczych,
- Brak dobrej oferty dla inwestycji zewnętrznych, uwzględniającej takie elementy jak: informacja o stanie infrastruktury gospodarczej, perspektywach rozwoju, ofertach otoczenia biznesowego, innowacyjności środowiska, wysokiego standardu wyposażenia terenu pod inwestycje,
- Osłabienie dynamiki rozwoju sektora prywatnego, zmniejszenie możliwości rozwojowych małych firm.
- Duże bezrobocie, powiększające się rozmiary bezrobocia długookresowego,
- Wzrost patologii społecznych: alkoholizmu, wzrostu przestępczości, apatii społecznej, syndromu wyuczzonej bezradności i rozkład życia rodzinnego.

- Malejące możliwości inwestycyjne gmin i powiatu oraz brak długofalowej polityki w tym zakresie.
- Słabość infrastruktury drogowej (brak dobrej organizacji ruchu, zły stan techniczny dróg, brak odpowiedniej sieci parkingów i dróg przelotowych)
- Słabo rozwinięta sieć instytucji otoczenia rynkowego, brak instytucji bezpośrednio stymulujących rozwój gospodarczy (takich jak firmy konsultingowe, agencje rozwoju, inkubatory przedsiębiorczości), Zły stan techniczny dróg publicznych oraz niedostateczne tempo modernizacji dróg wojewódzkich i powiatowych.
- Mała przepustowość układów komunikacyjnych (w tym mostów) w stosunku do rosnących potrzeb.
- Niski stopień wyposażenia w sieć kanalizacyjną i urządzenia oczyszczające ścieki komunalne na obszarach wiejskich.
- Nierozwiązana gospodarka odpadami, brak selektywnej zbiórki odpadów i recyklingu.
- Niedostateczna jakość bazy noclegowej (całoroczna i sezonowa) i gastronomicznej.
- Niski stopień estetyzacji miast i gmin oraz obiektów turystycznych.
- Niewystarczający poziom dochodów własnych gmin.
- Duży udział ludności powiatu utrzymujących się z rolnictwa.
- Mała ilość tworzonych nowych miejsc pracy.
- Zagrożenie powodziowe
- Bardzo duży procent bezrobotnych kobiet,
- Sezonowa oferta i słaba jakość usług turystycznych, brak produktu turystycznego,
- Ubóstwo społeczne i wysoki poziom patologii społecznych,
- Niedostosowane kierunki kształcenia dla potrzeb rynku pracy,
- „Odływ” wykształconej młodzieży, jednokierunkowe strumienie migracyjne ku dużym ośrodkom miejskim,
- Małe możliwości finansowe mieszkańców,
- Zły stan melioracji

Szanse

- Położenie powiatu w pobliżu dużych i tradycyjnych rynków zbytu dla produktów tj. Trójmiasto, Elbląg
- Możliwość uzyskania środków pomocowych z UE na rozwój infrastruktury technicznej.
- Możliwy wzrost popytu na działki przeznaczone pod budownictwo mieszkaniowe, rekreacyjne oraz produkcyjne i usługowe.
- Współpraca gospodarcza w regionie.
- Wprowadzanie nowoczesnych metod składowania odpadów i recyklingu.
- Wzrost zainteresowania inwestorów i ludności terenami atrakcyjnymi pod względem jakości środowiska.
- Podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa.
- Wsparcie instytucjonalne i finansowe organizacji zewnętrznych (agencji, funduszy, fundacji rozwijania systemu utylizacji ścieków.
- Tranzytowe położenie powiatu na ważnych krajowych szlakach drogowych
- Współpraca z gminami i podmiotami gospodarczymi w zakresie poprawy stanu dróg powiatowych
- Możliwość dostosowywania kierunków kształcenia na poziomie szkolnictwa ponadgimnazjalnego i ustawicznego do potrzeb regionu.
- Możliwość wykorzystania większej ilości imprez promocyjnych i kulturalno-folklorystycznych do rozpropagowania możliwości gospodarczych i wypoczynkowych
- Bliskość przyszłej granicy UE jako czynnik ożywiający wymianę transgraniczną,

- Możliwość produkcji wysokogatunkowej żywności w oparciu o technologie przyjazne środowisku,
- Bliskość dużych ośrodków akademickich,
- Poprawiające się wskaźniki wykształcenia,
- Bliskość aglomeracji trójmiejskiej dużego oddziaływania potencjału społeczno-gospodarczego i rynek zbytu.
- Możliwość powstania uzdrowiska na Mierzei Wiślanej na bazie istniejących wód termalnych o walorach leczniczych

Zagrożenia Ograniczone możliwości pozyskania środków zewnętrznych na realizację infrastruktury z uwagi na wysoką konkurencyjność innych powiatów i regionów.

- Brak rozwiązań systemowych umożliwiających władzom lokalnym realizację kosztownych inwestycji infrastrukturalnych.
- Niedostatek środków w regionie i kraju na wspomaganie rozwoju infrastruktury.
- Wzrastające natężenie drogowego ruchu tranzytowego.
- Trudności we wdrażaniu reformy służby zdrowia i ubezpieczeń społecznych.
- Malejące dotacje państwa na prowadzenie działalności z zakresu oświaty i kultury.
- Zubożenie społeczeństwa.
- Konkurencyjność powiatów sąsiadujących.
- Mała ilość wysypisk i firm przetwarzających odpady i surowce wtórne.
- Niedostatek środków na ochronę środowiska i rekultywację terenów.
- Wzrastające bezrobocie wśród młodzieży w efekcie wchodzenia na rynek pracy roczników wyżu demograficznego,
- Zagrożenie powodziowe obszarów powiatu,
- Brak racjonalnego podziału systemu transportowego na poszczególne sieci komunikacyjne, czego wynikiem jest likwidacja nierentownych linii kolejowych, niewykształcony system dróg wodnych i ogromnie zwiększone nakłady na utrzymanie dróg kołowych, które ze względu na obciążenie ulegają postępującej degradacji,
- Wysoka konkurencyjność w zbycie produktów rolnych i malejące rynki zbytu.
- Postępujące zubożenie społeczeństwa.
- Brak zainteresowania kapitału zagranicznego inwestycjami w powiecie.

Diagnoza stanu powiatu nowodworskiego

Charakterystyka geograficzna regionu

Powiat nowodworski położony jest w północno-wschodniej części województwa pomorskiego. Siedziba władz samorządowych powiatu, miasto Nowy Dwór Gdański, znajduje się w odległości 40 km od centrum Gdańska. Dzięki położeniu przy ekspresowej drodze krajowej nr 7 (międzynarodowa E77) Gdańsk-Warszawa i bliskim położeniu Gdańska cała infrastruktura komunikacyjna Trójmiasta (port lotniczy w Rębiechowie, węzeł kolejowy Gdańsk-Gdynia, porty morskie) jest łatwo dostępna. W odległości 22 km znajduje się miasto Elbląg, drugie pod względem wielkości i znaczenia miasto województwa warmińsko-mazurskiego. Odległość Nowego Dworu Gdańskiego od Warszawy wynosi 307 km, od przejścia granicznego na granicy polsko-rosyjskiej 80 km, od Specjalnej Strefy Ekonomicznej w Tczewie 41 km.

Infrastruktura

Przez Nowy Dwór Gdański przebiega droga ekspresowa nr 7 jeden z najważniejszych szlaków komunikacyjnych Polski łączący Gdańsk z Warszawą. Jest to fragment drogi międzynarodowej E77;

Ruch na drogach w okresie letnim znacznie wzrasta, co powoduje zwiększenie ilości przeciążonych skrzyżowań.

Drogi dojazdowe do kurortów nadmorskich nie odpowiadają normom. Bardzo zły jest stan mostów i wiaduktów, a nawierzchnie nie są przystosowane do nasilającego się ruchu ciężkich pojazdów;

Nowy Dwór Gdański posiada towarowe połączenie kolejowe:

Sąsiednie miasta – Elbląg, Malbork, Tczew, Gdańsk są dużymi węzłami kolejowymi posiadającymi międzynarodowe połączenia osobowe oraz ekspresowe pociągi łączące z Warszawą.

Towarowy transport wodny jest możliwy po rzece Wiśle, Martwej Wiśle (statki do 1000 t) oraz po Szkarprawie i Nogacie (do 500 ton). Istnieją tory wodne na Zalewie Wiślanym.

Drogi wodne są połączone z systemem śródlądowych dróg wodnych Europy (poprzez E70 – Antwerpia-Kaliningrad);

Rzeki i kanały (zwłaszcza szlaki wodne Szkarpawy i Tugi) oraz Zalew Wiślany są wykorzystywane do żeglugi turystycznej.

Najbliższy port lotniczy jest położony w Gdańsku- Rębiechowie. Jest to lotnisko posiadające połączenia zarówno krajowe, jak i międzynarodowe. Znajduje się w odległości 50 km od Nowego Dworu Gdańskiego.

W powiecie nowodworskim występuje stosunkowo wysoka, jak na tereny wiejskie gęstość sieci telefonicznej.

Największym operatorem działającym na rynku telekomunikacyjnym powiatu nowodworskiego jest Telekomunikacja Polska S.A. Na rynek aktywnie wchodzi nowy operator – firma Dialog S.A.

Szybko rozwija się telefonia komórkowa, pełny dostęp do swoich usług oferują wszystkie sieci telefonii systemu GSM.

Infrastruktura telekomunikacyjna i teleinformatyczna jest stale rozbudowywana, co stwarza dobre perspektywy świadczenia usług wysokiej jakości.

Jest oferowany pełny pakiet usług telekomunikacyjnych łącznie z zaawansowanymi technikami transmisji danych.

Konieczne jest doprowadzenie sieci gazowniczej z Nowego Dworu Gdańskiego na teren Mierzei Wiślanej jako niezbędny warunek wydłużenia sezonu turystycznego i poprawy jakości środowiska Parku Krajobrazowego.

Sieć wodociągowa i jakość wody spełnia aktualne normy zaopatrzenia ludności i potrzeby przemysłowe.

Czynione są starania pozyskania środków dla modernizacji Centralnego Wodociągu Żuławskiego. Zastrzeżenia budzą zwłaszcza istniejące odcinki rur azbestowo-cementowych.

Sieć kanalizacyjna, wielkość i parametry oczyszczalni dostosowywane są do wielkości sieci wodociągowej.

Wystarczająca jest rezerwa ilości energii elektrycznej oraz stan sieci przesyłowej. Możliwa jest budowa na terenie powiatu siłowni wiatrowych.

Gospodarka i rynek pracy

Charakter gospodarki powiatu kształtują bardzo korzystne warunki naturalne.

Część powiatu położona jest na Żuławach, które zaliczane są do najcenniejszych regionów rolniczych w kraju. Mierzeja Wiślana jest tradycyjnie postrzegana jako obszar o olbrzymich możliwościach rozwoju turystyki.

Na terenie powiatu znajduje się blisko 2800 zakładów osób fizycznych oraz przeszło 70 indywidualnych gospodarstw rolnych o powierzchni powyżej 30 ha.

Sygnalem przełamania brak zdolności do współpracy przedsiębiorców jest utworzenie Sejmiku Gospodarczego Powiatu Nowodworskiego – instytucji dobrowolnego samorządu gospodarczego.

Najwięksi pracodawcy w regionie to: Spółdzielnia Mleczarska Maluta, SeCesPol spółka z o.o., Tuga spółka z o.o. mieszczące się w Nowym Dworze Gdańskim oraz Stocznia Żuławy spółka z o.o. i Hydromechanika Wiesław Szajda w Piaskowcu.

Dużo osób jest zatrudnionych w usługach o charakterze publicznym (edukacja, administracja, ochrona zdrowia, itp.).

Dużą ilość miejsc pracy, w większości o charakterze sezonowym, oferowanych jest na Mierzei Wiślanej.

W powiecie znajdują się niewykorzystane zasoby siły roboczej. W wyniku restrukturyzacji rolnictwa zasoby pracy w ciągu najbliższych lat mogą jeszcze ulec zwiększeniu.

Słabą stroną jest struktura bezrobocia: wysoki udział wśród bezrobotnych kobiet, mieszkańców wsi i ludzi młodych- do 24 roku życia. Trwałe bezrobocie na obszarach, gdzie dominowały kiedyś PGR stanowi –problem, którego rozwiązania nie widać.

Występuje jednocześnie brak kwalifikowanych kadr dla nowoczesnych działalności gospodarczych,

Znaczny jest udział ludności o niskich dochodach. Stąd pojawiają się obszary depresji społecznej (głównie dawne osiedla państwowych gospodarstw rolnych).

Struktura wykształcenia bezrobotnych nie odbiega od przeciętnych wskaźników dla całego województwa. Najliczniejszą grupę stanowią bezrobotni z wykształceniem podstawowym i niepełnym podstawowym, oraz z wykształceniem zasadniczym zawodowym;

W powiecie nowodworskim mieszka przeszło 37 tysięcy osób, w tym w wieku produkcyjnym blisko 24 tysiące osób;

Prognoza wzrostu liczby ludności na 2015 rok przewiduje, że odsetek ludności w wieku produkcyjnym wzrośnie z obecnych 60,3% do 64,1%.

Rolnictwo i obszary wiejskie

Rolnictwo jest trwałym i ważnym elementem gospodarki powiatu.

Charakteryzuje się korzystną strukturą wielkościową gospodarstw oraz wysoką produktywnością ziemi i pracy. Gospodarstwa rolne na terenie powiatu są na ogół dobrze zorganizowane, o właściwej strukturze produkcji rolnej.

Mocną stroną żuławskiego rolnictwa jest duża liczba towarowych indywidualnych gospodarstw rolnych. Na Żuławach uzyskuje się plony dobrej jakości. Niestety, nawet duże, dobrze wyposażone i wydajne gospodarstwa, wskutek trwającej od 1997 roku dekonunktury w polskim rolnictwie, mają poważne kłopoty ze zbytem zboża, buraków, rzepaku i żywca.

Lepsze niż przeciętnie w kraju jest wyposażenie obszarów wiejskich w infrastrukturę techniczną i osiedleńczą.

Dobre gleby na Żuławach stanowią bazę rozwoju rolnictwa. Ocena warunków agroekologicznych na tym terenie jest bardzo wysoka.

Wielkim problemem jest stan melioracji. Przy dzisiejszych rozwiązaniach organizacyjnych potrzebna jest w tym zakresie interwencja władz centralnych.

Atrakcyjne krajobrazy, nadmorskie plaże, akweny wodne morskie i śródlądowe stanowią znakomitą podstawę rozwoju agroturystyki i współtworzą dobre warunki wypoczynku nie tylko dla mieszkańców.

Turystyka

Powiat nowodworski posiada olbrzymie, aczkolwiek w dużej mierze niedoceniane, walory turystyczne. Atrakcyjność turystyczna postrzegana jest często jedynie przez możliwość wypoczynku na Mierzei Wiślanej. Ma na to wpływ naturalny, specyficzny mikroklimat charakteryzujący się największą na polskim wybrzeżu ilością słonecznych dni, wyższą niż na wielu innych nadmorskich plażach temperaturą wody Bałtyku oraz obecnością zwartych kompleksów leśnych znajdujących się na terenie Parku Krajobrazowego Mierzeja Wiślana. Dodatkową atrakcją jest, licznie tu występujący, bursztyn – złoto północy. Tymczasem wymienione walory stanowią tylko część potencjału turystycznego regionu.

Zalew Wiślany, Mierzeja Wiślana, szlaki wodne delty Wisły, krajobraz kulturowy Żuław stanowią potencjał rozwoju turystyki o znaczeniu międzynarodowym.

Jest to jeden z największych atutów regionu, lecz nie będzie on miał większego znaczenia gospodarczego, jeśli nie nastąpią poważniejsze inwestycje i bardziej efektywny marketing;

Zagospodarowana baza i ruch turystyczny skoncentrowane są w strefie nadmorskiej. Dominuje model wypoczynku „słońce- morze- plaża” i ewentualnie zwiedzanie zabytków Gdańska, Fromborka i Malborka.

Sezon turystyczny ograniczony jest do dwóch miesięcy letnich.

Słabością jest niespójny system organizacji turystyki (informacja) i brak koncepcji marketingowej lokalnego produktu turystycznego;

Negatywnie na ruch turystyczny może mieć wpływ zmniejszenie poczucie bezpieczeństwa wypoczywających.

Największą wartością Żuław jest harmonijny zabytkowy krajobraz ukształtowany w całości przez człowieka oraz zachowane wiejskie układy osadnicze pochodzące nierzadko ze średniowiecza. Warta poznania jest wielokulturowa i wielonarodowościowa historia tych ziem, w tym kultury mennonickiej –żuławskiej osobliwości.

Żuławy to region o wielkim nagromadzeniu zabytków. Słynne są żuławskie domy podcieniowe, godne uwagi są również cmentarze pomennonickie, gotyckie wiejskie kościoły, zagrody holenderskie oraz oryginalne budowle hydrotechniczne;

Przebywający na Mierzei Wiślanej uczestniczą w letnim programie kulturalnym i rekreacyjnym przygotowanym specjalnie dla turystów. Program ten musi zostać rozbudowany w kierunku przedłużenia sezonu.

Większość obszarów wiejskich ma dobre, a miejscami wręcz znakomite, warunki do rozwoju różnych form agroturystyki.

Maleje liczba turystów zagranicznych korzystających z noclegów.

Coraz większym powodzeniem cieszy się turystyka rowerowa. Potencjalnym kierunkiem rozwoju tej formy rekreacji jest wyznaczania szlaków śródleśnych na Mierzei Wiślanej oraz wykorzystanie nasypów kolei wąskotorowej.

Restytuowana jest żuławska kolej wąskotorowa. Istnieją warunki jej rozbudowy wzdłuż półwyspowej części Mierzei.

Wypoczywający na terenie powiatu nowodworskiego mogą urozmaicić pobyt uczestnicząc w wycieczkach do leżących w pobliżu, atrakcyjnych na skalę światową, miejsc: Malborka, Gdańska, Fromborka, Kaliningradu, pochylni na Kanale Elbląsko-Ostródzkim

Infrastruktura sanatoryjno-rehabilitacyjna ulegnie rozbudowie po zagospodarowaniu podziemnych złóż ciepłych solanek o szerokim spektrum właściwości leczniczych;

Warta docenienia jest możliwość aktywnego wypoczynku w kontakcie z unikatowymi zasobami przyrodniczymi. Na terenie Mierzei znajdują się trzy rezerwaty przyrody. Stwarza to możliwość obserwowania rzadkich ptaków (najbardziej znane to kormorany) i odbycia bezkrwawego fotosafari. Żuławy i Zalew Wiślany to atrakcyjny teren dla myśliwych i prawdziwy raj dla wędkarzy;

Wielka ilość rzek i kanałów umożliwiają korzystanie z wszelkich form rekreacji na wodzie. Bardzo atrakcyjny jest szlak wodny z Gdańska na Zalew Wiślany, na którym można spotkać zabytkowe budowle wodne (śluzą Gdańska Głowa, liczne mosty zwodzone). Zalew Wiślany jest atrakcyjnym akwenem dla jachtingu

Kultura

Kultura jest niezbędnym elementem nowoczesnego regionu. Na terenie powiatu utrzymuje się struktura instytucji i placówek o charakterze kulturotwórczym. Największą i najważniejszą instytucją mogącą w przyszłości spełniać funkcje powiatowe jest Żuławski Ośrodek Kultury.

Powiat nowodworski charakteryzuje duża intensywność występowania i bogactwo zasobów środowiska kulturowego. Należą do nich liczne zabytki oraz miejsca i przestrzenie zabytkowe ukształtowane przez występowanie i nawarstwianie się w historii tradycji i dziedzictwa pomorskiego, polskiego, pruskiego, hanzeatyckiego, mennonickiego, niemieckiego, ukraińskiego i innych.

Środowisko przyrodnicze i jego ochrona

Na terenie powiatu znajduje się Park Krajobrazowy „Mierzeja Wiślana” utworzony w Elblągu w 1985 roku. Powierzchnia wynosi 4410 ha, w tym lasy zajmują 3330 ha. Jest to obszar

unikalny pod względem walorów przyrodniczych i krajobrazowych, do których należą: urozmaicona rzeźba wzgórz wdmowych ciągnących się wzdłuż mierzei, duży kompleks leśny z dominacją sosny i piaszczysta plaża nadmorska. Walory te oraz korzystny mikroklimat decydują o dużej atrakcyjności turystycznej tego obszaru, który jest zarazem obszarem wrażliwym na różne formy degradacji środowiska powodowane działalnością gospodarczą człowieka. W celu skuteczniejszej ochrony różnorodności gatunkowej fauny i flory, na terenie Parku utworzono dwa rezerваты przyrody: „Kąty Rybackie” i „Buki Mierzei Wiślanej” a jego otulinie „Mewia Łacha”. Projektuje się utworzenie rezerwatu „Zatoka Kącka”

Większa część powiatu znajduje się w systemie Obszarów Chronionego Krajobrazu.

Do najbardziej zagrożonych obszarów należą Żuławy Wiślane, strefa nadmorska w rejonie ujścia Wisły oraz na odcinkach brzegów dolinnych i niektórych mierzejowych.

Jednym z podstawowych problemów ekologicznych jest zapewnienie czystości wód przez uregulowanie gospodarki wodno-ściekowej i zmniejszenie zanieczyszczeń obszarowych (rolniczych) oraz neutralizacja szkodliwego oddziaływania emisji i odpadów przemysłowych, w szczególności na Żuławach.

Nadal najbardziej zanieczyszczoną rzeką jest Wisła, niosąca zanieczyszczenia z głębi kraju, których natężenie podwyższają zrzuty lokalne. Zdecydowanie lepszy jest stan czystości rzek i kanałów żuławskich

W zakresie gospodarki wodno-ściekowej korzystną tendencją jest stała poprawa stanu czystości wód morskich. Niestety, mimo znacznej poprawy w zakresie zaopatrzenia wsi w wodę, sieć kanalizacyjna i system neutralizacji ścieków są na terenach wiejskich bardzo słabo rozwinięte.

Nowy Dwór Gdański posiada mechaniczno-biologiczną oczyszczalnię ścieków od roku 1992. Oczyszczone ścieki zrzucane są do Zalewu Wiślanego poprzez Kanał Panieński. Niezbędna jest modernizacja oczyszczalni.

Gminy Sztutowo i Stegna posiadają wspólną oczyszczalnię mechaniczno-biologiczną usytuowaną na granicy obu gmin. Sieć kanalizacyjna funkcjonuje w miejscowościach gminnych, pozostała część gminy posiada sieć kanalizacyjną w 50%, ścieki są dowożone do oczyszczalni.

Gmina miejska Krynica Morska posiada 2 mechaniczno-biologiczne oczyszczalnie w Krynicy Morskiej i w Piaskach. Oczyszczalnia w Krynicy Morskiej posiada przepustowość 5500 m³/d. doprowadzana ilość ścieków w sezonie wynosi 2000 m³/d. Obowiązujące normy prawne wymuszają modernizację oczyszczalni.

Sieć wodociągowa liczy 482,7 km i jest trzykrotnie dłuższa od sieci kanalizacyjnej (137,2 km).

Brakuje generalnej koncepcji gospodarki odpadami komunalnymi stałymi w skali regionalnej. Na terenach wiejskich brakuje sprawnych systemów organizacji zbioru odpadów. Pomimo wzrostu świadomości społecznej w zakresie recyklingu, segregacji odpadów jest tylko częściowa.

Następuje powolna, ale systematyczna poprawa stanu atmosfery. Mocną stroną regionu stanowi fakt, że na terenach wiejskich problem zanieczyszczenia atmosfery prawie nie występuje.

Spolecznosc powiatu nowodworskiego

Ogólny stan liczby ludności na dzień 1 stycznia 2001 roku wyniósł 37115 osób.

Liczba ludności miast stanowi 31,8% populacji powiatu, liczba ludności zamieszkującej tereny wiejskie 68,2% ogółu.

Zasoby mieszkaniowe w powiecie nowodworskim są niewystarczające.

Brakuje budownictwa prywatnego na wynajem.

W całości zasobów mieszkaniowych występuje wysoki odsetek mieszkań komunalnych a proces ich prywatyzacji jest powolny.

Problemem dla wielu gospodarstw domowych jest trudna sytuacja finansowa i to stanowi największy problem w dostępie do nowych mieszkań.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie (bez zakładów osób fizycznych) brutto mieszkańca powiatu nowodworskiego w 2000 roku wynosiło 1571 zł. i było niższe niż przeciętna w województwie pomorskim wynosząca 1938 zł i niższe niż w Gdańsku (2185 zł.)

Poziom dochodów na obszarach wiejskich jest zdecydowanie niższy niż w miastach, szczególnie w rejonach o niskiej aktywności gospodarczej i wysokim bezrobociu;

Wskaźnik przyrostu naturalnego na tysiąc mieszkańców (dane za 2000 rok) w powiecie nowodworskim wyniósł 3,9 (w województwie pomorskim 2,4)

Wskaźnik urodzeń żywych na tysiąc mieszkańców (dane za 2000 rok) w powiecie nowodworskim wyniósł 11,3 (w województwie pomorskim 10,7)

Wskaźnik zgonów na tysiąc mieszkańców (dane za 2000 rok) w powiecie nowodworskim wyniósł 8,3 (w województwie pomorskim 7,4).

Struktura ludności według wieku produkcyjnego może spowodować w przyszłości jeszcze większe napięcia na rynku pracy.

Ochrona zdrowia

Występuje wysoki stopień dekapitalizacji szeregu obiektów służących opiece medycznej, potrzeba przebudowy wewnętrznej, wyposażenia w nowoczesny sprzęt do diagnozowania i leczenia.

Stan techniczny bazy szpitalnej jest nie zadowalający, Niejasna jest przyszłość tej formy leczenia w powiecie nowodworskim.

Przeciętny czas pobytu chorego w szpitalu nowodworskim (6,4 dnia) jest mniejszy niż średnia wojewódzka (8,3).

Nie wypracowanych standardów dotyczących zwiększenia opieki medycznej w okresie sezonu turystycznego.

Liczba ludności przypadającej na jedną aptekę (dane za 2000 rok) w powiecie nowodworskim (5302) jest niższa niż średnia w województwie (4163)

Bezpieczeństwo publiczne

Wskaźniki wykrywalności podstawowych rodzajów przestępstw jest wyższy niż średnia w województwie.

Nie wypracowanych standardów zwiększenia bezpieczeństwa osób przebywających na Mierzei Wiślanej podczas sezonu turystycznego.

Usytuowanie przy ujściu Wisły do Bałtyku, skutkuje występowaniem zagrożenia powodziowego o charakterze odlądowym (rzeki) i odmorskim (Zalew Wiślany).

Niedostateczny stan melioracji powoduje zagrożenie powodzi opadowej.

Edukacja

Na terenie powiatu znajdują się dwie szkoły średnie: o profilu technicznym i ogólnym. Istnieje możliwość dopasowania profili kształcenia zawodowego do potrzeb gospodarki.

Stosunkowo niski jest udział absolwentów liceów ogólnokształcących i średnich szkół zawodowych w ogólnej liczbie absolwentów. Podobnie niewysoki jest wskaźnik osób studiujących.

Najbliższe uczelnie wyższe znajdują się w Gdańsku, Sopocie, Gdyni i Elblągu. Kształcą studentów zarówno na kierunkach technicznych, ekonomicznych, jak i humanistycznych.

Następuje rozwój technik dydaktycznych i programów edukacji regionalnej (ważnej dla utrzymania tożsamości regionu).

Misja Powiatu Nowodworskiego

Misja jest zwięzłym opisem docelowego, oczekiwanego stanu i zakresu funkcji spełnianych przez powiat nowodworski wobec jego mieszkańców i otoczenia. Stan opisywany w misji ma charakter idealny, a jego osiągnięcie powinno być zasadniczym celem wszelkich działań podejmowanych przez społeczność powiatu nowodworskiego i jego władze. Zgodnie z powyższym postulatem wszystkie cele w ramach strategii odwołują się do zadeklarowanej misji.

**Powiat Nowodworski
dzięki wybitnym walorom naturalnym i kulturowym
Żuław delty Wisły i Mierzei Wiślanej,
dogodnemu położeniu i rozwiniętej infrastrukturze,
trwale i w sposób zrównoważony,
zapewnia
rozwój przedsiębiorczości, atrakcyjne warunki życia i wypoczynku
przy sprzyjającej innowacjom, życzliwej i gościnnej postawie
lokalnych społeczności obywatelskich i władz samorządowych.**

Priorytety rozwoju

Przy formułowaniu priorytetów Strategii Rozwoju Powiatu Nowodworskiego uwzględniono analizę aktualnej sytuacji społeczno-gospodarczej powiatu nowodworskiego jego pozycji na tle województwa pomorskiego, ocenę problemów rozwojowych powiatu nowodworskiego i województwa, aktualne priorytety i cele programów rozwoju województwa i kraju, a przede wszystkim wyniki debat strategicznych przeprowadzonych w ramach procesu uspołecznienia planowania strategicznego w powiecie nowodworskim.

Ponadto uwzględniono następujące zasady:

Ukierunkowanie na ludzi, a więc tworzenie warunków umożliwiających podnoszenie kwalifikacji i ciągłe nabywanie wiedzy, a także stwarzanie warunków dla inicjatywy, przedsiębiorczości i innowacyjności zachowań.

Potrzeba podtrzymywania tradycji kulturowych Żuław delty Wisły i Mierzei Wiślanej, budowy tożsamości kultury mieszkańców regionu w oparciu o bogatą wielonarodową tradycję i historię. Czynniki ten stanowi ważny element wzmacniający funkcję turystyczną powiatu.

Konieczność zapewnienia warunków dla rozwoju sektora małych i średnich przedsiębiorstw w dziedzinie przetwórstwa, usług i handlu, w tym w zakresie rybołówstwa i rolnictwa, nastawionych proinnowacyjnie i zdolnych do konkurowania, tak na rynku krajowym, jak i międzynarodowym, związanego z rozwojem infrastruktury technicznej, podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną, osiedleńczą i turystyczną.

Otwartość na inwestycje zewnętrzne uzupełniające miejscową przedsiębiorczość, wykorzystujące nowoczesne technologie, zapewniające wykorzystanie zasobów ludzkich, walorów naturalnych i położenia powiatu nowodworskiego.

Konieczność ochrony walorów przyrodniczych i krajobrazowych, jako niepowtarzalnych zasobów i atutów powiatu. Jako nadrzędny czynnik przyjęto zasady równoważenia rozwoju przestrzennego, społecznego i ekologicznego.

Priorytety Strategii Rozwoju Powiatu Nowodworskiego to:

Priorytet 1. Podniesienie atrakcyjności życia na Żuławach delty Wisły i Mierzei Wiślanej.

Priorytet 2. Restrukturyzacja i modernizacja infrastruktury sfery gospodarczej

Cele strategiczne

W ramach poszczególnych priorytetów rozwoju sformułowano cele strategiczne.

Priorytet 1. Podniesienie atrakcyjności życia na Żuławach delty Wisły i Mierzei Wiślanej.

Cel 1. Istnieje skuteczny spójny i skuteczny system osłony przeciwpowodziowej mieszkańców i inwestycji na Żuławach delty Wisły.

Cel 2. System melioracyjny stanowi sprawne narzędzie osiągania wysokiej jakości produkcji rolniczej.

Cel 3. Miasto Nowy Dwór Gdański jest ponadlokalnym ośrodkiem administracyjnym i obsługi potrzeb mieszkańców regionu.

Cel 4. Rewitalizowana jest tożsamość kulturowa mieszkańców Żuław delty Wisły i Mierzei Wiślanej.

Cel 5. Tendencje powstawania patologii społecznych zostają zahamowane i odwrócone.

Cel 6. Walory naturalne Żuław delty Wisły i Mierzei Wiślanej są efektywnie chronione.

Cel 7. Istnieje swobodny i wysokiej jakości dostęp do informacji, wiedzy i edukacji.

Cel 8. Aktywność obywatelska mieszkańców stanowi ważny element rozwoju społecznego i współpracy międzyregionalnej.

Priorytet 2. Restrukturyzacja i modernizacja infrastruktury sfery gospodarczej

Cel 9. Powiat nowodworski jest miejscem dobrych warunków rozwoju przedsiębiorczości, przyjaznym dla miejscowych i zewnętrznych inwestorów.

Cel 10. Wysokiej jakości urozmaicona oferta turystyczna Mierzei Wiślanej i Żuław delty Wisły jest kompleksowo promowana i dostępna przez cały rok.

Cel 11. Układ transportowy jest sprawny i efektywnie powiązany z systemem dróg ekspresowych i autostrad, międzynarodowych szlaków wodnych, węzłów kolejowych i multimodalnych centrów logistycznych.

Cel 12. Istnieje powszechny dostęp do nowoczesnej infrastruktury telekomunikacyjnej, wodnościekowej, zagospodarowania odpadów i zaopatrzenia w media i energię.

Cel 13. Dywersyfikacja i restrukturyzacja działalności gospodarczej jest podstawą rozwoju obszarów wiejskich i rolnictwa.

Zasady tworzenia planów operacyjnych

Do każdego z podanych celów strategicznych powinny być tworzone plany operacyjne (najlepiej jeden zintegrowany dla każdego celu).

Każdy z programów operacyjnych powinien zawierać:

nazwę, cele i zadania, opis, mający postać uzasadnienia celowości zaprojektowania i realizacji programu oraz jego związku ze zdefiniowanym celem strategicznym,

organizację wdrożenia planu (zaangażowane podmioty, jednostki organizacyjne, system koordynacji w realizacji planu, harmonogram koordynacyjny)

bilans środków potrzebnych do realizacji programu (założenia do budżetu, wnioski o zwrotne i bezzwrotne środki pomocy, oferty wspólnych przedsięwzięć)

wskaźniki oceny efektywności wdrażania, w tym wskaźniki produktu (nakładów), wskaźniki rezultatu (wyników), wskaźnik oddziaływania (trwałych efektów)),

sposób monitorowanie i kontroli (dane do sytemu informacyjnego, systemu monitorowania, procedura kontroli realizacji planu, procedura wprowadzania korekt

Monitorowanie realizacji Strategii Rozwoju Powiatu Nowodworskiego

Każda strategia rozwoju gospodarczego musi być dokumentem „żywym”. W praktyce oznacza to, że wraz z upływem czasu i osiąganiem kolejnych faz jej realizacji powinna być ona poddawana modyfikacjom i uzupełnieniom. Długi horyzont czasowy wymaga elastycznego planowania, a więc planowania, w wyniku którego buduje się programy i zadania, których wewnętrzna konstrukcja umożliwi ich okresową aktualizację. Co więcej, oczywistym jest, że raz ustalone priorytety i cele nie mogą być uznawane za niezmiennie. Sama zaś strategia powinna dopuszczać wprowadzanie do jej zakresu nowych programów operacyjnych.

Każdy plan operacyjny powinien mieć charakter kroczący. W określonych odstępach czasu (np. corocznie) wszystkie realizowane programy będą poddawane przeglądowi pod kątem zasadności i rezultatów ich realizacji oraz ewentualnej konieczności weryfikacji. Natomiast w odstępach kilkuletnich (co 3...4 lata) należy dokonać przeglądu celów strategicznych oraz zasadniczych obszarów problemowych strategii. W ten sposób strategia, jej programy i zadania, mogą być dostosowywane do aktualnych warunków i pojawiających się, wcześniej nie przewidywanych, okoliczności.

Jak zostało zaznaczone wcześniej, prowadzenie bieżącego nadzoru nad przebiegiem wdrażania strategii będzie rolą Pokostu. Pokost ma zwracać uwagę zarówno na problemy wynikające z niewłaściwej realizacji zapisów strategii, jak i na aktualność rozwiązań zawartych w tym dokumencie. Pokost spełniać funkcję ciała analizującego i na tej podstawie opiniującego wyniki procesu wdrażania strategii. W ten sposób realizowana będzie funkcja tzw. monitoringu ogólnego, sprowadzająca się do poszukiwania odpowiedzi na trzy kluczowe pytania: w jakim stopniu osiągane są cele strategiczne?, W jakim stopniu osiągane są rezultaty zaplanowane w ramach poszczególnych programów operacyjnych? Co stoi na przeszkodzie osiągania zaplanowanych rezultatów w ramach priorytetów i celów strategicznych.

Pokost będzie adresatem pytań i problemów pojawiających się w trakcie procesu wdrażania strategii, platformą dyskusji na temat efektów poszczególnych programów operacyjnych realizowanych w ramach strategii. Instytucją, proponującą nowe programy operacyjne lub modyfikującą programy już realizowane. Propozycje takich zmian będą następnie trafiać jako projekty Zarządów na Rady poszczególnych gmin i powiatu.

Pokost będzie sprawować merytoryczną opiekę nad realizacją projektów, pomagać w pozyskiwaniu pomocy eksperckiej, wspierać przy zdobywaniu źródeł finansowania, monitorować zachodzące zmiany, kontrolować przebieg prac wdrożeniowych, dostosowywać Strategię do zmieniającej się sytuacji materialnej.

Podsumowując, aktualizacja Strategii oraz możliwość jej uzupełniania o całkiem nowe cele gwarantuje bieżące odzwierciedlanie potrzeby społeczności powiatu nowodworskiego.

Analiza zgodności Strategii Rozwoju Powiatu Nowodworskiego z wybranymi dokumentami strategicznymi

<i>Priorytety strategii rozwoju powiatu nowodworskiego</i>	<i>Cele strategiczne powiatu nowodworskiego</i>	<i>Priorytety Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego</i>	<i>Program Rozwoju Województwa Pomorskiego na lata 2001- 2006</i>
Priorytet 1. Podniesienie atrakcyjności życia na Żuławach delty Wisły i Mierzei Wiślanej.	Cel 1. Istnieje skuteczny spójny i skuteczny system osłony przeciwpowodziowej mieszkańców i inwestycji na Żuławach delty Wisły.	Priorytet 4. Kreowanie wysokiej jakości życia	Priorytet 3: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wzmacniającej konkurencyjność i spójność Pomorza Priorytet 4: Wzmacnianie potencjału gospodarczego obszarów wiejskich Pomorza i dostosowywanie ich do nowych inicjatyw inwestycyjnych
	Cel 2. System melioracyjny stanowi sprawne narzędzie osiągania wysokiej jakości produkcji rolniczej.	Priorytet 4. Kreowanie wysokiej jakości życia	Priorytet 3: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wzmacniającej konkurencyjność i spójność Pomorza Priorytet 4: Wzmacnianie potencjału gospodarczego obszarów wiejskich Pomorza i dostosowywanie ich do nowych inicjatyw inwestycyjnych
	Cel 3 Miasto Nowy Dwór Gdański jest ponadlokalnym ośrodkiem administracyjnym i obsługi potrzeb mieszkańców regionu.	Priorytet 3. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury służącej modernizacji regionu	Priorytet 2: Rozwój kapitału ludzkiego oparty na wiedzy i aktywności społeczności Pomorza Priorytet 3: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wzmacniającej konkurencyjność i spójność Pomorza Priorytet 4: Wzmacnianie potencjału gospodarczego obszarów wiejskich Pomorza i dostosowywanie ich do nowych inicjatyw inwestycyjnych Priorytet 5: Budowa przyjaznego inwestorom i turystom wizerunku województwa pomorskiego
	Cel 4. Rewitalizowana jest tożsamość kulturowa mieszkańców Żuław delty Wisły i Mierzei Wiślanej.	Priorytet 4. Kreowanie wysokiej jakości życia	Priorytet 2: Rozwój kapitału ludzkiego oparty na wiedzy i aktywności społeczności Pomorza Priorytet 5: Budowa przyjaznego inwestorom i turystom wizerunku województwa pomorskiego

	Cel 5. Tendencje powstawania patologii społecznych zostają zahamowane i odwrócone.	Priorytet 4. Kreowanie wysokiej jakości życia Priorytet 1. Rozwój kapitału ludzkiego opartego na wiedzy i aktywności	Priorytet 2: Rozwój kapitału ludzkiego oparty na wiedzy i aktywności społeczności Pomorza Priorytet 5: Budowa przyjaznego inwestorom i turystom wizerunku województwa pomorskiego
	Cel 6. Walory naturalne Żuław delty Wisły i Mierzei Wiślanej są efektywnie chronione.	Priorytet 4. Kreowanie wysokiej jakości życia	Priorytet 5: Budowa przyjaznego inwestorom i turystom wizerunku województwa pomorskiego
	Cel 7. Istnieje swobodny i wysokiej jakości dostęp do informacji, wiedzy i edukacji.	Priorytet 4. Kreowanie wysokiej jakości życia	Priorytet 1: Rozwój innowacyjnych sektorów pomorskiej gospodarki Priorytet 2: Rozwój kapitału ludzkiego oparty na wiedzy i aktywności społeczności Pomorza Priorytet 3: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wzmacniającej konkurencyjność i spójność Pomorza Priorytet 4: Wzmacnianie potencjału gospodarczego obszarów wiejskich Pomorza i dostosowywanie ich do nowych inicjatyw inwestycyjnych Priorytet 5: Budowa przyjaznego inwestorom i turystom wizerunku województwa pomorskiego
	Cel 8. Aktywność obywatelska mieszkańców stanowi ważny element rozwoju społecznego i współpracy międzyregionalnej.	Priorytet 1. Rozwój kapitału ludzkiego opartego na wiedzy i aktywności Priorytet 5.. Rozwój międzynarodowej współpracy województwa	Priorytet 2: Rozwój kapitału ludzkiego oparty na wiedzy i aktywności społeczności Pomorza Priorytet 5: Budowa przyjaznego inwestorom i turystom wizerunku województwa pomorskiego

<p>Priorytet 2. Restrukturyzacja i modernizacja infrastruktury sfery gospodarczej</p>	<p>Cel 9. Powiat nowodworski jest miejscem dobrych warunków rozwoju przedsiębiorczości, przyjaznym dla miejscowych i zewnętrznych inwestorów.</p>	<p>Priorytet 3. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury służącej wzmocnieniu i konkurencyjności regionu</p>	<p>Priorytet 1: Rozwój innowacyjnych sektorów pomorskiej gospodarki Priorytet 2: Rozwój kapitału ludzkiego oparty na wiedzy i aktywności społeczności Pomorza Priorytet 4: Wzmacnianie potencjału gospodarczego obszarów wiejskich Pomorza i dostosowywanie ich do nowych inicjatyw inwestycyjnych Priorytet 5: Budowa przyjaznego inwestorom i turystom wizerunku województwa pomorskiego</p>
	<p>Cel 10. Wysokiej jakości urozmaicona oferta turystyczna Mierzei Wiślanej i Żuław delty Wisły jest kompleksowo promowana i dostępna przez cały rok.</p>	<p>Priorytet 2. Restrukturyzacja i unowocześnienie gospodarki</p>	<p>Priorytet 1: Rozwój innowacyjnych sektorów pomorskiej gospodarki Priorytet 2: Rozwój kapitału ludzkiego oparty na wiedzy i aktywności społeczności Pomorza Priorytet 3: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wzmacniającej konkurencyjność i spójność Pomorza Priorytet 4: Wzmacnianie potencjału gospodarczego obszarów wiejskich Pomorza i dostosowywanie ich do nowych inicjatyw inwestycyjnych Priorytet 5: Budowa przyjaznego inwestorom i turystom wizerunku województwa pomorskiego</p>
	<p>Cel 11. Układ transportowy jest sprawny i efektywnie powiązany z systemem dróg ekspresowych i autostrad, międzynarodowych szlaków wodnych, węzłów kolejowych i multimodalnych centrów logistycznych.</p>	<p>Priorytet 3. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury służącej wzmocnieniu i konkurencyjności regionu</p>	<p>Priorytet 1: Rozwój innowacyjnych sektorów pomorskiej gospodarki Priorytet 3: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wzmacniającej konkurencyjność i spójność Pomorza Priorytet 4: Wzmacnianie potencjału gospodarczego obszarów wiejskich Pomorza i dostosowywanie ich do nowych inicjatyw inwestycyjnych Priorytet 5: Budowa przyjaznego inwestorom i turystom wizerunku województwa pomorskiego</p>

	<p>Cel 12. Istnieje powszechny dostęp do nowoczesnej infrastruktury telekomunikacyjnej, wodno- ściekowej, zagospodarowania odpadów i zaopatrzenia w media i energię.</p>	<p>Priorytet 3. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury służącej wzmocnieniu i konkurencyjności regionu</p>	<p>Priorytet 1: Rozwój innowacyjnych sektorów pomorskiej gospodarki Priorytet 3: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wzmacniającej konkurencyjność i spójność Pomorza Priorytet 4: Wzmacnianie potencjału gospodarczego obszarów wiejskich Pomorza i dostosowywanie ich do nowych inicjatyw inwestycyjnych Priorytet 5: Budowa przyjaznego inwestorom i turystom wizerunku województwa pomorskiego</p>
	<p>Cel 13. Dywersyfikacja i restrukturyzacja działalności gospodarczej jest podstawą rozwoju obszarów wiejskich i rolnictwa.</p>	<p>Priorytet 2. Restrukturyzacja i unowocześnienie gospodarki</p>	<p>Priorytet 1: Rozwój innowacyjnych sektorów pomorskiej gospodarki Priorytet 2: Rozwój kapitału ludzkiego oparty na wiedzy i aktywności społeczności Pomorza Priorytet 4: Wzmacnianie potencjału gospodarczego obszarów wiejskich Pomorza i dostosowywanie ich do nowych inicjatyw inwestycyjnych Priorytet 5: Budowa przyjaznego inwestorom i turystom wizerunku województwa pomorskiego</p>